

СОЦІАЛЬНО- ГУМАНІТАРНИЙ ВІСНИК

Статті у збірнику публікуються в рамках проведення міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції соціально-гуманітарного розвитку суспільства», 23 вересня 2020 р., м. Харків, Україна.

Редакційна колегія:

Кучин Павло Захарович, заслужений артист України, СГ НТМ «Новий курс» (головний редактор)
Акіншина Ірина Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент, Луганський національний університет імені Тараса Шевченка
Березовська-Чміль Олена Борисівна, кандидат політичних наук, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Внукова Ольга Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, Київський національний університет технологій та дизайну
Гончаренко Тетяна Ігорівна, СГ НТМ «Новий курс» (відповідальний секретар)
Дека Іванна Петрівна, кандидат педагогічних наук, Національний університет «Львівська політехніка»
Дубовик Наталія Анатоліївна, кандидат політичних наук, доцент, Державний університет телекомунікацій
Захаревич Михайло Васильович, кандидат мистецтвознавства, доцент, Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого
Карпинський Борис Андрійович, доктор економічних наук, професор, Львівський національний університет імені Івана Франка
Кожлюк Любов Вікторівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, Луганський національний аграрний університет
Кождуб Олена Василівна, кандидат соціологічних наук, доцент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Коробчук Людмила Іванівна, кандидат педагогічних наук, Луцький національний технічний університет
Косуля Ірина Юрївна, кандидат соціологічних наук, доцент, Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ) GmbH
Кучин Сергій Павлович, доктор економічних наук, професор, Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського
Мкртічян Оксана Альбертівна, кандидат педагогічних наук, доцент, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Пашкова Надія Ігорівна, кандидат філологічних наук, доцент, Київський національний лінгвістичний університет
Підлісна Ольга Вікторівна, кандидат мистецтвознавства, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова
П'ятакова Галина Павлівна, кандидат філологічних наук, доцент, Львівський національний університет імені Івана Франка
Сафонова Наталія Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Стефанишин Олена Василівна, кандидат історичних наук, доцент, Тернопільський національний економічний університет
Столярчук Ольга Святославівна, кандидат філософських наук, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Сторож Олена Василівна, кандидат психологічних наук, доцент, Рівненський державний гуманітарний університет
Тарасюк Лариса Сергіївна, доктор філософських наук, доцент, Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського
Тополевський Віктор Юрійович, кандидат педагогічних наук, доцент, Харківська державна академія культури
Федоренко Микола Олександрович, кандидат філософських наук, доцент, Національна музична академія України імені П. І. Чайковського
Харченко Артем Вікторович, кандидат історичних наук, доцент, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Шевчук Інна Володимирівна, кандидат наук з державного управління, Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
Шептуха Олена Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент, Харківський національний університет будівництва та архітектури
Шпак Світлана Григорівна, кандидат психологічних наук, доцент, Національний університет водного господарства та природокористування
Яцишин Уляна Володимирівна, кандидат політичних наук, Національний університет «Львівська політехніка»

УДК 009:3(082)
С69

Соціально-гуманітарний вісник: зб. наук. пр. – Вип. 35. – Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2020. – 148 с.

Збірник засновано 2010 року.
Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ №23259-13099ПР від 19.04.2018.
Міжнародний стандартний номер періодичного видання
ISSN 2305-9869 (print)
ISSN 2709-1287 (online)

Збірник включено до міжнародної бази даних періодичних видань Ulrich's Periodicals Directory та до каталогу наукових ресурсів відкритого доступу ROAD

Статті розміщуються в базі даних інформаційного ресурсу «Наукова періодика України», в пошуковій системі наукових публікацій «Google Scholar», на сайті засновника www.newroute.org.ua.

Засновник та видавець збірника: «Соціально-гуманітарна науково-творча майстерня «Новий курс» (рік заснування – 1989). Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції ДК№6392 від 07.09.2018. Видавець зареєстрований у глобальному реєстрі видавців Global Register of Publishers.

Контакти: +380970440309, sgvisn@gmail.com
Вул. Манізера, 3, м. Харків, 61002, Україна.

Публікація у збірнику вважається науковою працею, яка опублікована у вітчизняному друкованому науковому періодичному виданні та підтверджує апробацію наукових досліджень автора.

Збірник не входить до переліку фахових видань України.

Автори несуть відповідальність за зміст (авторство та самостійність досліджень), точність та достовірність викладеного матеріалу. Редакція може не поділяти точку зору авторів.

© СГ НТМ «Новий курс», 2020
© Автори, 2020

ЗМІСТ

Стор.

Розділ перший**Педагогіка, соціологія, філософія, психологія, соціальні комунікації**

<i>Моисейчик Эдуард Алексеевич, Зинкевич Галина Николаевна, Сидоревич Павел Федорович</i> ОТНОШЕНИЕ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ К ЗДОРОВОМУ ОБРАЗУ ЖИЗНИ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ ЖИЗНЕДЕЯТЕЛЬНОСТИ	... 6
<i>Рудь Анастасія Сергіївна, Порядченко Леся Анатоліївна</i> ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ БУКТРЕЙЛЕРУ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ У 2 КЛАСІ	... 8
<i>Петрук Людмила Анатоліївна, Підгурська Оксана Петрівна, Пасевич Анатолій Михайлович</i> ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ ЗАСОБАМИ АКТИВНОГО ВІДПОЧИНКУ	... 10
<i>Підгурська Оксана Петрівна, Пасевич Анатолій Михайлович, Кособуцький Юрій Федорович</i> ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАНЯТЬ У СПОРТИВНИХ СЕКЦІЯХ ТА ГРУПАХ СПОРТИВНОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ З ВОЛЕЙБОЛУ	... 12
<i>Грицькова Юлія Валеріївна</i> ІЗОТЕРАПІЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	... 14
<i>Кучин Сергій Павлович</i> ВИВЧЕННЯ МАТЕРІАЛУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «НАУКОМЕТРИЧНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ» ЯК ОБОВ'ЯЗКОВА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ	... 16
<i>Щур Александр Сергеевич</i> ОСОБЕННОСТИ ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ АДАПТАЦИИ СПАСАТЕЛЕЙ К ЭКСТРЕМАЛЬНЫМ УСЛОВИЯМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	... 18
<i>Sheina Larysa Oleksandrivna, Grashchenkova Viktoriya Volodymyrivna</i> CROSS-CULTURAL SOCIALIZATION UNDER CONDITIONS OF DISTANT LEARNING	... 20
<i>Каркин Юрий Владимирович</i> ФОРМЫ И МЕТОДЫ АКТИВНОГО ОБУЧЕНИЯ НАСЕЛЕНИЯ БЕЗОПАСНОСТИ ЖИЗНЕДЕЯТЕЛЬНОСТИ	... 21
<i>Фастовець Оксана Олексіївна</i> РОЗВИТОК ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ В УМОВАХ НОВОЇ РЕАЛЬНОСТІ	... 23
<i>Вечерок Ольга Миколаївна, Скальська Світлана Анатоліївна, Трусова Людмила Васиївна</i> ВИХОВНА БЕСІДА ЯК СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ АДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ	... 24
<i>Богданович Алексей Борисович</i> ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ ГОТОВНОСТЬ К ВЫПОЛНЕНИЮ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ ЗАДАЧ КУРСАНТАМИ УНИВЕРСИТЕТА ГРАЖДАНСКОЙ ЗАЩИТЫ МЧС БЕЛАРУСИ	... 25
<i>Бородіна Руслана Валеріївна</i> ПРОФІЛАКТИКА ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ ЯК ВИД ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА: ВИКЛИКИ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ	... 27
<i>Сасовська Ольга Володимирівна</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНТРNET-АДИКТИВНИХ ПІДЛІТКІВ	... 29
<i>Ренн Ольга Михайлівна</i> УКРАЇНСЬКА ВИДАВНИЧА СПРАВА НА КАРАНТИНІ:ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ	... 31
<i>Ясюк Александра Ігорівна</i> РОЗВИТОК МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ КРАЇНИ	... 33
<i>Яценко Катерина Володимирівна</i> ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ВИЗНАЧЕННЯ «БІЛІНГВІЗМ»	... 34
<i>Ядловська Ольга Степанівна</i> СОЦІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОЯВУ БІЛІНГВІЗМУ	... 36
<i>Дячкова Валерія Борисівна</i> ПРОБЛЕМИ НИЗЬКОГО РІВНЯ МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	... 37
<i>Іваничко Інна Іванівна</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ ФРАНЦУЗЬКИХ ШКОЛЯРІВ ТОЛЕРАНТНОСТІ	... 39

<i>Старикова Галина Генєвна</i> ПЕРВИЧНЫЕ НЕЯВНЫЕ ЗНАНИЯ	... 41
<i>Маскалевич Юлия Александровна, Петкевич Екатерина Юрьевна</i> ОСОБЕННОСТИ РАЗРАБОТКИ И ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЭУМК, ИЭУМК В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ	... 42
<i>Стратюк Вікторія Русланівна</i> ТРЕНДИ В КОМУНІКАЦІЇ КОМПАНІЇ З АУДИТОРІЄЮ ЗА ДОПОМОГОЮ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ	... 44
<i>Гришкевич Евгения Валерьевна</i> ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С СЕМЬЕЙ В СТРУКТУРЕ СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ КЛАССНОГО РУКОВОДИТЕЛЯ	... 50
<i>Піменова Катерина Дмитрівна</i> ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ	... 53
<i>Васильєва Марина Петрівна</i> ПІДГОТОВКА ВИКАДАЧІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СФЕРІ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ В ВАРШАВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА	... 55
<i>Богатирьова Галина Андріївна, Коваленко Дар'я Олександрівна</i> ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУЧАСНОГО МУЗЕЮ	... 58

Розділ другий**Мистецтвознавство, культурологія, філологія, історія**

<i>Павельчак Галина Іванівна</i> НЕОРДИНАРНІСТЬ ФОРМИ АВАНГАРДНОЇ ЛІТЕРИ	... 60
<i>Алмуғхид Амджад Мохаммад Махмуд</i> ВЕРБАЛИЗАЦІЯ: СУТЬ І СПОСОБИ	... 64
<i>Чиглейчик Валерія Михайлівна</i> ХУДОЖЕСТВЕННЫЕ ОСОБЕННОСТИ БАЛЕТНЫХ СПЕКТАКЛЕЙ БЕЛАРУСИ НАЧАЛА ХХІ ВЕКА	... 66
<i>Підпала Вікторія Вікторівна</i> СУЧАСНІ НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕННЯ АРГУМЕНТАТИВНОЇ ПРОБЛЕМАТИКИ	... 69
<i>Кудринецька Валентина Валеріївна</i> МУРАЛ-АРТ В СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ ВІННИЧЧИНИ	... 73
<i>Савко Анна Александровна, Панкевич Екатерина Юрьевна</i> КОНЦЕПТ «MURDER» В ПРОИЗВЕДЕНИЯХ АГАТЫ КРИСТИ	... 75
<i>Сафонова Наталія Анатоліївна</i> АНТРОПОМОРФНА МЕТАФОРА У СУЧАСНИХ АНГЛОМОВНИХ МЕДІАТЕКСТАХ	... 78
<i>Коваленя Аляся Валерьевна</i> ФРАЗЕОЛОГИЗМЫ КАК ОТРАЖЕНИЕ ЭЛЕМЕНТОВ НАЦИОНАЛЬНОГО ХАРАКТЕРА В АНГЛИЙСКОМ, БЕЛОРУССКОМ И РУССКОМ ЯЗЫКАХ	... 81
<i>Мороз Евгений Леонидович</i> СЕМАНТИКА ВТОРИЧНО-ПРЕДИКАТИВНЫХ ЭЛЕМЕНТОВ В ВЫСКАЗЫВАНИЯХ С САМОКАУЗАЦИЕЙ В АНГЛИЙСКОМ И БЕЛОРУССКОМ ЯЗЫКАХ	... 86
<i>Бегаль Тетяна Олександрівна</i> ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ЕКСПОЗИЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ МУЗЕЮ: ЗНАЧЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ	... 89
<i>Шевчук Христина Ігорівна</i> ДЕКОНСТРУКТИВІЗМ В ІНДУСТРІЇ МОДИ: ТЕОРЕТИКО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ	... 90
<i>Стрижак Артем Леонидович</i> ФОРМИРОВАНИЕ ОЦЕНОЧНОГО ПОТЕНЦИАЛА СПЕЦИАЛЬНОЙ ЛЕКСИКИ В СОВРЕМЕННОЙ ПУБЛИЦИСТИКЕ	... 92
<i>Гонюк Олександра Валеріївна</i> ЖАНРОВО-СТИЛЬОВІ ОСОБЛИВОСТІ ОПОВІДАНЬ О. ЖОВНИ «НАТАЛОЧКА», «ЧОГО-ТО САШКО НЕ ПРИХОДИТЬ»	... 94

<i>Мирошніченко Любов Василівна</i> ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ СВДОМОГО ДОТРИМАННЯ ВИМОГ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ...	95
<i>Угринович Наталя Владимировна</i> КОМБИНАТОРНЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ ПРИСОЕДИНЕННОГО ЭЛЕМЕНТА В БЕЛОРУССКОМ РАЗДЕЛЕННОМ ВОПРОСЕ ...	96
<i>Кирпича Тамара Володимирівна</i> ОСОБЛИВОСТІ ВТІЛЕННЯ ЛІТЕРАТУРНОЇ ТРАДИЦІЇ НОНСЕНСУ В РОМАНІ «ГЛЕЧИК ЗОЛОТА» ДЖЕЙМСА СТВЕНСА ...	99

Розділ третій**Економіка, юриспруденція, політика, публічне адміністрування**

<i>Hevlych Larysa Leonidivna, Hevlych Ivan Gennadievich</i> PANDEMIC LESSONS FOR DISTANCE LEARNING IN UNIVERSITIES ...	101
<i>Демченко Володимир Миколайович</i> ЯВИЩЕ ТИРАНІЇ ЯК ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ (НА ПРИКЛАДІ ПРАВЛІННЯ ХАЛІФА АЛЬ-ХАКІМА) ...	102
<i>Franovska Viktoriia Oleksandrivna, Porfirenko Vladimir Ivanovich, Khobta Mykhailo Oleksiiovych</i> MANAGEMENT OF INTELLECTUAL PROPERTY AT ENTERPRISES ...	103
<i>Isaichikova Natalia Ivanovna, Yatsukhna Maria Vladimirovna</i> DIGITALIZATION OF MARKETING ACTIVITIES OF ORGANIZATIONS ...	104
<i>Смельянова Людмила Василівна</i> РОЗВИТОК СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ У РИМСЬКОМУ ПРАВІ ВІД ЗАКОНІВ XII ТАБЛИЦЬ ...	106
<i>Карачун Ирина Павловна</i> ОТДЕЛЬНЫЕ ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ ИЗМЕНЕНИЯ И РАСТОРЖЕНИЯ ДОГОВОРА ПОСТАВКИ ПО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВУ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ И НЕКОТОРЫХ СТРАН СНГ ...	108
<i>Брасс Александр Анатольевич</i> СТРАТЕГИИ И СИТУАЦИИ В НЕОПРЕДЕЛЕННОМ МИРЕ ...	111
<i>Шапор Юлия Александровна</i> ВОЗМОЖНОСТЬ И НЕОБХОДИМОСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ МЕХАНИЗМА ГОСУДАРСТВЕННО- ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА В СОЦИАЛЬНОЙ СФЕРЕ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ ...	113
<i>Мацукевич Наталья Александровна</i> ЭКОНОМИЧЕСКОЕ СОДЕРЖАНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ АКТИВНОСТИ КАК СВОЙСТВА РЕГИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ ...	116
<i>Асланов Стеллас Антипович</i> ЕТНОПОЛІТИЧНА СТАБІЛЬНІСТЬ У НОВІТНІХ СИСТЕМАХ БЕЗПЕКИ ...	120
<i>Васильцова Світлана Олександрівна, Лоюк Антонина Миколаєвна</i> ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗМІН ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ...	123
<i>Прищепя Денис Николаевич</i> СВОБОДНОЕ ВРЕМЯ КАК ОДИН ИЗ ИНСТРУМЕНТОВ ОЦЕНКИ ИНДИВИДУАЛЬНОГО ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА ...	125
<i>Даукиш Ирина Анатольевна</i> МЕТОДИКА ФОРМИРОВАНИЯ СТРАТЕГИИ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ ...	128
<i>Гордеева Ольга Іллівна</i> ШЛЮБНИЙ ДОГОВІР, ЯК ГАРАНТІЯ МАЙНОВОГО ПРАВА ПРИ РОЗЛУЧЕННІ ПОДРУЖЖЯ ...	129
<i>Здебська Оксана Іванівна</i> СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО В УМОВАХ НЕПУ ...	132
<i>Мезяк Алина Игоревна, Дерман Анна Дмитриевна</i> ИННОВАЦИОННЫЙ ПРОЕКТ КАК ОСНОВА ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ АГРОПРОМЫШЛЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ ...	134
<i>Вакар Алина Сергеевна, Нарейко Полина Юрьевна</i> ВНЕДРЕНИЕ ИННОВАЦИЙ ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ ...	136

<i>Горанин Михаил Иосифович, Островская Алёна Константиновна</i> АВИАКОМПАНИЯ «БЕЛАВИА». КОНКУРЕНЦИЯ НА МЕЖДУНАРОДНОМ РЫНКЕ. МОНОПОЛИЯ ВНУТРИ СТРАНЫ	... 138
<i>Лайша Екатерина Александровна, Карлюк Яна Вадимовна</i> КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬ БРЕСТСКОГО РЕГИОНА: ФАКТОРЫ РОСТА ЭФФЕКТИВНОСТИ, ИННОВАЦИИ, ОПЫТ И НАВЫКИ ВЕДЕНИЯ БИЗНЕСА	... 140
<i>Котик Любов Іванівна</i> ВИКЛИКИ ТУРИЗМУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ «КОРОНАВІРУСНОГО ХОЛОДУ»	... 141
<i>Живко Зінаїда Богданівна, Родченко Світлана Сергіївна</i> УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ТА ЗАГРОЗАМИ ПОДАТКОВІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ	... 142
<i>Гончаренко Тетяна Ігорівна</i> СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАРКЕТИНГУ	... 145

Рудь Анастасія Сергіївна

Київський університет імені Бориса Грінченка

Науковий керівник: **Порядченко Леся Анатоліївна**, кандидат педагогічних наук, доцент

Київський університет імені Бориса Грінченка

Порядченко Леся Анатоліївна

Київський університет імені Бориса Грінченка

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ БУКТРЕЙЛЕРУ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ У 2 КЛАСІ

В статті автор розглядає одну із проблем сучасної системи освіти – небажання дітей читати книги. Посилаючись на реформу НУШ, автор обґрунтовує важливість використання комп'ютера на уроках літературного читання, розглядаючи технологію буктрейлеру як найбільш вдалий спосіб залучення дітей до читання книг. В статті розглянуто конкретні мультимедійні програми для створення буктрейлерів, різновиди буктрейлерів, а також проаналізовано практичний досвід використання цієї технології на уроках літературного читання в початковій школі. Ключові слова: буктрейлер, початкова школа, інформаційно-комунікаційні технології, уроки літературного читання.

Постановка проблеми. Освіта і наука є пріоритетними чинниками розвитку соціально-економічного, духовного та політичного життя будь-якої країни. Сьогодні визначальним фактором багатства країни є знання. У сучасних умовах євроінтеграції України на ринку освітніх послуг, беззаперечно, одним із головних факторів підготовки конкурентоспроможного фахівця-педагога є використання ним інноваційних технологій і методів навчання [3].

Портрет сучасного середньостатистичного учня, який від раннього дитинства був повністю оточений динамічним інформаційним середовищем, неможливо описати без уміння володіння комп'ютером та роботи з ним.

Відтак, інформаційні технології перетворюються на потужний засіб навчання, а їх використання в навчальному процесі стає все більш природним, результативним, ефективним та корисним способом передачі знань від вчителя до дитини. В зв'язку з тенденціями до зменшення інтересу дітей до книг, застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в сучасній українській школі, відповідно до реформи НУШ (Нової української школи), повинне максимально супроводжуватись застосуванням ІКТ на всіх уроках в межах навчальної програми [4, с.12]. У випадку з уроками літературного читання, використання ІКТ може видатись чи не найпростішим, найцікавішим та найбільш ефективним інструментом опосередкованої мотивації дітей початкових класів до читання. Одним із найбільш поширених та відомих інструментів ІКТ, які вже досить широко використовують в українських школах, є технологія буктрейлеру.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значні досягнення у розв'язанні проблем інформатизації освіти і використання мультимедіа в професійній освіті здійснили такі вчені, як: Д. Бистрова, І. Гордєєва, С. Григор'єв, В. Гріншкун, Н. Клемешева, І. Косенко, О. Скалій, В. Стародубцев, А. Федоров, О. Чайковська та ін. [4]. Особливу увагу ми вернули на практичні посібники педагогів, що викладають та діляться власним досвідом, порадами щодо специфіки використання можливостей комп'ютера на уроках літературного читання (Бочевар А. Л., Петухова Л.Є., Коткова В.В. та ін) [2].

Аналіз згаданих вище досліджень та публікацій науковців показує, що наявна інформація про застосування ІКТ, зокрема, технології буктрейлеру, на уроках літературного читання у початковій школі ще не має вираженого систематизованого наукового характеру і радше носить характер практичного обміну досвідом.

Мета статті – представити результати узагальненого та систематизованого теоретичного дослідження щодо методичних особливостей застосування технологій буктрейлеру на уроках літературного читання у початковій школі (2 клас).

Виклад основного матеріалу. Використання ІКТ в початковій школі в рамках реформування та інформатизації освіти є непростим викликом як для вчителів, так і для учнів. Воно вимагає певного рівня підготовки педагога як щодо умінь роботи з комп'ютером, так і щодо контролю за роботою учнів з ним. Урок з використанням комп'ютерів не є полегшеним для вчителя, а радше навпаки, ускладненням; водночас, ефективність засвоєння знань з такого уроку значно вища за в порівнянні зі звичайним [4, с. 22].

Найкращим способом впровадження ІКТ в навчальний процес визнається поєднання традиційних методів навчання та сучасних інформаційних технологій [2, с. 43]. Інтеграція комп'ютера в шкільні заняття в цікавій, динамічній, ігровій формі забезпечує набуття первинних навичок користування комп'ютером,

удосконалення знань з певних навчальних предметів, а також розвиток пам'яті, просторової уяви, логічного мислення, творчих здібностей в молодшому шкільному віці [2, с. 24].

З точки зору дидактики, ІКТ забезпечують зворотній зв'язок в процесі навчання, роблять процес навчання більш інтенсивним та дієвим, значно підвищують наочність навчального матеріалу, індивідуалізують навчання відповідно до можливостей сприйняття інформацію кожною дитиною, дозволяють з раннього віку навчати дітей колективній та груповій роботі, здійснювати більш простий та об'єктивний контроль навчальних досягнень [5, с. 140]. Практичне використання комп'ютера у школі не повинно обмежуватись на жодному етапі уроку: його можна використовувати як у процесі перевірки домашньої роботи, так і для вивчення й закріплення нового матеріалу, так і для контролю чи оцінювання.

Таким чином, можемо зробити перший проміжний висновок про те, що широке впровадження ІКТ під час навчання в початковій школі здатне помітно полегшити роботу вчителя, а також зробити процес навчання для молодших школярів більш цікавим і ефективним.

Урок літературного читання як один із уроків в навчальній програмі учнів 2 класів – це урок образного сприйняття світу. Він пробуджує уяву, фантазію учнів, сприяє розвитку розумових, пізнавальних здібностей, формує особистість кваліфікованого читача. Метою сучасного уроку літературного читання є не нагромадження знань про літературні твори та їх авторів, а пошукова діяльність, спрямована на формування вмінь і навичок щодо орієнтації в інформаційному просторі [4, с. 43].

Відтак, головною метою літературного читання в початковій школі є формування читацької компетентності учнів, яка є базовою складовою комунікативної і пізнавальної компетентності, ознайомлення учнів з дитячою літературою як мистецтвом слова, підготовка їх до систематичного вивчення літератури в основній школі [4, с. 48].

Для реалізації поставлених цілей під час уроків літературного читання в початковій школі вчителі можуть практично послуговуватись великим різноманіттям інструментів та засобів ІКТ. Найбільш поширеними та універсальними є: PowerPoint, Kingsoft Presentation, Movavi, MyTestX, UniTest System та ін. [1]. Водночас, можливості використання ІКТ на уроках літературного читання не обмежуються лише згаданим програмним забезпеченням і можуть бути розширені більш складними технологіями, до яких відносимо, зокрема, технологію буктрейлера.

Виходячи з словникового розуміння, поняття «буктрейлер» означає створення презентаційного ролика (найчастіше в форматі відео), присвяченого книзі (літературному твору); віртуальний образ книги; це свого роду реклама авторської книги, тривалість якої зазвичай не перевищує 2-3 хвилин [5]. Буктрейлер є однією із форм роботи з художнім твором й стоїть в одному ряду з традиційними книжковими виставками, переказами сюжету, аналізу художніх засобів, характеристик образів тощо. Головним завданням у створенні буктрейлера є зацікавити читача тією чи іншою книгою.

Відтак, буктрейлер може бути серйозним або іронічним, він може бути точною ілюстрацією твору або його вільною інтерпретацією, пародією на книгу і свідомим епатажем [5, с. 160].

Існує декілька видів буктрейлерів та принципів їх класифікації. Так, за способом візуального втілення тексту буктрейлери бувають [6, с. 22]:

- ігрові (міні-фільм по книзі, відео можна зняти самостійно або використовувати уривки з екранізації книги);

- неігрові (набір слайдів з цитатами, ілюстраціями, книжковими розворотами, фотографіями та ін.);
- анімаційні (мультфільм по книзі).

За змістовною класифікацією зустрічаються буктрейлери:

- розповідні (які презентують основу сюжету твору);
- атмосферні або емоційні (передають основні настрої книги і очікувані читацькі емоції);
- концептуальні (трансляють ключові ідеї і загальну смислову спрямованість тексту).

За дослідженнями Варданян М. В., освітній буктрейлер користується популярністю як серед майбутніх педагогів початкових класів, так і серед самих дітей початкових класів, які залюбки дивляться або самі готові створювати короткі фільми про улюблені книги. На сьогодні база буктрейлерів становить кілька тисяч відео, що розміщуються у вільному доступі в мережі (YouTube, соціальні мережі Facebook тощо) [1].

Важливо відзначити, що підготовку буктрейлера, зазвичай, проходить в декілька логічних етапів.

На першому етапі здійснюють пошук відомостей про книжку і письменника. Серед популярних ресурсів, що постійно оновлюються, можна назвати такі: електронна бібліотека «Весела абетка», культурно-видавничий проект «Читомо», книжковий ресурс «Друг читача», літклуб «Букмоль», проект Національної бібліотеки України для дітей «Ключ: література юним читачам», проект підтримки дитячого читання «VavaBooka. Простір української дитячої книги» [1].

Наступним етапом в процесі створення буктрейлеру є створення сценарію (продумати сюжет і написати текст). Залежно від виду буктрейлеру, сценарій може змінюватись: від розповідного, в якому підтримується інтрига щодо сюжету, до створення відповідного настрою книги засобами відео.

Третім етапом можна виділити підбір матеріалів для відеоряду - картинки, ілюстрації книги, відео тощо. Також робота над відео передбачає підбір музикального оформлення або створення запису тексту.

Останнім етапом роботи є, власне, монтаж відео у відповідній програмі: Windows Movie Maker, Sony Vegas Pro, Movavi тощо [6, с. 20].

Як вже згадувалось вище, практика створення буктрейлерів за мотивами книги не обмежується лише можливостями рекламної кампанії в рамках презентації книги самими авторами, але й може виступати інструментом заохочення людей будь-якого віку до прочитання тієї чи іншої книги. Так, технологію буктрейлеру можна і рекомендовано застосовувати на уроках літературного читання в початковій школі [4].

Щоб зацікавити учнів на першому уроці, вчитель може продемонструвати школярам власноруч зроблений трейлер до книги, яка перебачена шкільною програмою, або й навчального підручника. Ще одним цікавим форматом застосування даної технології є завдання для самих учнів зробити власноруч буктрейлер до улюбленої книги.

Можна запропонувати учням створити буктрейлер індивідуально або розробити спільний проект командою. Причому візуалізацію можна зробити за допомогою наявних в інтернеті світлин чи відеоматеріалів, або спробувати себе у ролі акторів і відтворити зміст у такий спосіб. Технічні можливості сучасних смартфонів в повній мірі дозволяють відзняти справжнє кіно навіть без особливих технічних налаштувань чи професійних навичок [1, с. 161].

Для учнів початкових класів завдання по створенню буктрейлеру може бути дещо видозміненим. Так, вчитель може залучити батьків до створення відео по книзі або запропонувати провести класний, шкільний конкурс по буктрейлерах. Мотивація у вигляді подарунку, нагороди або похвали буде доречною в цьому віковому періоді.

Висновки. Практичний досвід педагогів та напрямок реформування системи освіти на державному рівні підтверджують необхідність широкого впровадження мультимедійних технологій на уроках літературного читання в початковій школі. Замість звичних книжкових виставок і оглядів літератури в практиці викладання все більше здобуває прихильності такий спосіб просування книги як буктрейлер. Створення короткого відео за мотивами улюбленої книги може стати не лише цікавою практикою для педагога в якості ілюстрації цієї книги, але й слугувати творчим завданням для самих учнів.

Джерела

1. Варданян М. В. Буктрейлер як засіб підвищення читацької активності майбутніх учителів початкової школи у навчанні дитячої літератури / М. В. Варданян // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2018. – Т. 64, № 2. – С. 39-47.
2. Ветрова І. Використання комп'ютерів у навчання молодших школярів і його вплив на формування їхньої психіки / І. Ветрова, В. Вербенко // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2001. – №2. – С. 22-25.
3. Державний стандарт початкової освіти // Початкова школа. – 2011. – № 7. – С. 1- 7.
4. Кивлюк О. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в системі навчальних дисциплін початкової школи / О. Кивлюк // Початкова школа. – 2004. – №4. – С. 34-35.
5. Патра С. Буктрейлер як засіб реклами книговидавничої продукції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vmurol.com.ua/index.php?id>. Дата звернення: Лист. 17, 2017.
6. Сипель Н. О. Буктрейлер: как создать? / Н. Сипель // Современная библиотека. – 2014. – №7 (47). – С. 18-23.

Петрук Людмила Анатоліївна

Національний університет водного господарства та природокористування

Підгурська Оксана Петрівна

Національний університет водного господарства та природокористування

Пасевич Анатолій Михайлович

Національний університет водного господарства та природокористування

ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ ЗАСОБАМИ АКТИВНОГО ВІДПОЧИНКУ

У статті проаналізовані активні форми відпочинку, як складова здорового способу життя молоді. Визначено, шляхом анкетування, зацікавленість студентів першого курсу Національного університету водного господарства та природокористування до таких форм активного відпочинку, як прогулянка, екскурсія, експедиція, похід. Ключові слова: студенти, здоров'я молоді, засобами активного відпочинку

Актуальність. Сучасний ритм життя, інтенсивність навчального процесу, неоптимальне співвідношення праці та відпочинку, шкідливі звички сприяють зниженню обсягу рухової активності молоді та негативно відображається на стані здоров'я студентів. Спостерігається нестача рухової активності у студентської молоді близько 70 % [3].

Наукове видання

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ВІСНИК

Збірник наукових праць

Випуск 35

Видання українською, російською та англійською мовами

Відповідальний секретар – Гончаренко Т. І.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
КВ №23259-13099ПР від 19.04.2018

Видавець СГ НТМ «Новий курс»
Вул. Манізера, 3, м. Харків, 61002, Україна
Тел. 097-044-03-09, E-mail: nr1989@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №6392 від 07.09.2018

Підписано до друку 23.09.2020. Формат 60x90 1/8
Папір офсетний, 80 г/м². Гарнітура «Times New Roman»
Друк. арк. – 15,9. Наклад 30 прим.